

Kuraattoripalvelut Ylöjärvellä

Toimintasuunnitelma
lukuvuodelle 2020-2021

Sisällysluettelo

1. JOHDANTO

2. KURAATTORIPALVELUJEN TAVOITTEET

3. KURAATTORIPALVELUN JÄRJESTÄMINEN

3.1. Kenelle?

3.2. Lukuvuoden 2020-2021 koulujaot

4. YHTEISÖLLINEN OPISKELUHUOLTO

5. YKSILÖKOHTAINEN OPISKELUHUOLTO

5.1. Kuraattoripalveluihin ohjautuminen

5.2. Monialainen asiantuntijaryhmä

6. HENKILÖSTÖ

6.1. Kelpoisuusehdot

6.2. Vaitiolovelvollisuus

6.3. Täydennyskoulutus

7. PALVELUSTA TIEDOTTAMINEN

8. SEURANTA JA TILASTOINTI

Liite 1 Vuosikello 2020-2021

1. JOHDANTO

Kuraattoripalveluita ohjaa lainsäädännöllisesti 1.8.2014 voimaan tullut Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013), josta jatkossa toimintasuunnitelmassa käytetään **Opiskeluhoitolaki-nimitystä**. Laki sisältää opiskeluhoillon järjestämistä ja menettelyjä koskevia säännöksiä sekä opiskeluhoiltotyön kirjaamista ja muuta henkilötietojen käsittelyä, salassapitoa sekä rekisteripitoa koskevat säännöksiä.

Laki kattaa opiskeluhoillon palvelut esiopetuksesta toisen asteen koulutukseen. Lain tarkoituksena on edistää opiskelijan ja koko opiskeluyhteisön hyvinvointia, huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä ja opiskelijoiden osallisuutta itseään ja opiskeluyhteisöä koskevissa asioissa. Lain mukaan opiskeluhoitoa toteutetaan ensisijaisesti ennalta ehkäisevänä koko opiskeluyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoitona. Sen lisäksi opiskelijalla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon.

Ylöjärven kaupungin kuraattoripalvelujen toimintasuunnitelma on tehty tukemaan opiskeluhoitolain mukaisen kuraattoripalvelun toteuttamista. Toimintasuunnitelmassa ohjeistetaan ja määritellään toiminnan kannalta oleellisia periaatteita. Kuraattorit ja vastaava kuraattori käyttävät toimintasuunnitelmaa työvälineenään toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Toimintasuunnitelmassa käytetään kaikista oppilaista ja opiskelijoista eskarista toiselle asteelle lain hengen mukaisesti opiskelija-nimitystä. Oppilaitoksella tarkoitetaan toimintasuunnitelmassa Ylöjärven kaupungin sekä yksityisen puolen eskariryhmiä, peruskouluja, lukiota ja Tampereen seudun ammattiopiston (Tredun) Pallotien ja Metsätien toimipisteitä. Opiskelijat ja huoltajat saavat toimintasuunnitelman kautta tietoa kuraattoripalvelujen yhteisistä päätöksistä ja toimintalinjauksista. Toimintasuunnitelma löytyy Ylöjärven kaupungin kotisivuilta.

Tämä toimintasuunnitelma on voimassa lukuvuoden 2020-2021. Toimintasuunnitelma päivitetään vuosittain kesäkuussa ja sen hyväksyy opetuspäällikkö.

2. KURAATTORIPALVELUJEN TAVOITTEET

Opiskeluhooltolain mukaan kuraattoripalveluilla tarkoitetaan opiskeluhoollon kuraattorin antamaa opiskelun ja koulunkäynnin tukea ja ohjausta, joilla:

- 1) edistetään koulu- ja opiskeluyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä opiskelijoiden perheiden ja muiden läheisten kanssa
- 2) tuetaan opiskelijoiden oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia.

Kuraattoreitten tavoitteena on yhdessä opetushenkilöstön ja opiskelijoiden perheiden kanssa ehkäistä opiskelijoiden ongelmien syntymistä, turvata varhainen tuki sitä tarvitseville ja edistää yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Kuraattoripalvelujen tavoitteena on turvata opiskelijoiden tarvitsemien kuraattoripalvelujen yhdenvertainen saatavuus ja laatu sekä vahvistaa opiskeluhoollon toteuttamista ja johtamista toiminnallisena kokonaisuutena ja monialaisena yhteistyönä.

Ylöjärven kuraattorit kuuluvat omana ryhmänään kaupungin tulospalkkausjärjestelmään. Kaupungin johtoryhmän päätöksellä vuonna 2020 tulospalkkausta ei toteuteta koronaepidemian vuoksi.

3. KURAATTORIPALVELUJEN JÄRJESTÄMINEN

3.1. Kenelle?

Opiskeluhooltolain mukaisesti kuraattoripalveluiden piiriin kuuluvat Ylöjärvellä

- esi-, perus- ja lisäopetuksen oppilaat
- lukiossa ja ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelevat opiskelijat
- maahanmuuttajille järjestettävän perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaat

Lain mukaisesti kuraattoripalveluiden piiriin ei kuulu

- perusopetuslaissa tarkoitettu aamu- ja iltapäivätoiminta, perusopetuksen yksittäisiä oppiaineita opiskelevat eikä lukion aineopiskelijat
- näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen, ammatillisen lisäkoulutuksen opiskelijat eikä ammatillisen koulutuksen yksityisopiskelijat
- oppisopimuskoulutuksessa olevat, jos se järjestetään näyttötutkintoon valmistavana koulutuksena tai sellaisena lisäkoulutuksena, joka ei johda tutkintoon.

Oppilaitoksen sijaintikunta vastaa opiskeluhoollon kuraattoripalvelujen järjestämisestä alueellaan sijaitsevien esi- ja perusopetusta, lukiokoulutusta ja ammatillista peruskoulutusta antavien oppilaitosten opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta.

3.2. Lukuvuoden 2020-2021 koulujaot

SYKSY 2020 (kevät 2021 päivitetään vuoden vaihteessa)

LANDSTRÖM TUIJA, vastaava koulukuraattori
Koulutuskeskus Valo: lukio ja Tredu, esimies

ACS VERONIKA, koulukuraattori
Ylöjärven Yhtenäiskoulu
Kurun Yhtenäiskoulu
Kurun, Kyläsepän, Mikkolan ja Rinteen päiväkotien
sekä Touhulan Haaviston ja Vekarametsän
esiopetus

ALLÉN PEKKA, koulukuraattori
Vuorentaustan koulu 1-6lk, Vahannan koulu ja esiopetukset sekä Metsätien Tredu

JUSSILA ANNA, koulukuraattori
Kauraslammien koulu 1-4lk + 7-9 luokkien alueelliset pienluokat ja 7-9 luokkien pienryhmät
Veittijärven, Asuntilan ja Täähkätaskun päiväkotien esiopetus
Mutalan koulu ja esiopetus

MARJAMÄKI HANNA, koulukuraattori
Vuorentaustan koulu 7-9lk ja nivel
Siivikkalan koulu
Koulukallion päiväkodin esiopetus
Viljakkalan Yhtenäiskoulu
Viljakkalan ja Onnimannin päiväkotien esiopetus

MÄKELÄ-VIRTANEN MAARIT, koulukuraattori
Kauraslammien koulu: 5-9lk + 5-6 lk:n pienryhmä ja Jopo

SALMELA MIKKO, koulukuraattori
Metsäkylän Yhtenäiskoulu
Metsäkylän, Kangasniemen päiväkotien sekä Touhulan Satuvekaran esiopetus
Takamaan koulu ja esiopetus

4. YHTEISÖLLINEN OPISKELUHUOLTO

Kuraattoreitten tehtäviin kuuluu sekä yhteisöllistä että yksilökohtaista opiskeluhoitoa. Yhteisöllinen opiskeluhoito tarkoittaa toimintaa, jolla edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Kaikkien oppilaitoksissa opiskelijoiden kanssa työskentelevien sekä opiskeluhoitopalveluista vastaavien työntekijöiden on tehtävissään edistettävä opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä kotien ja lukion välistä yhteistyötä. Yhteisölliseen opiskeluhoitoon kuuluu myös oppilaitoksen toimintakyvystä huolehtiminen ongelma-, onnettomuus- ja kriisitilanteissa.

Yhteisöllisen työn suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaa Ylöjärvellä jokaisen oppilaitoksen oma yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä. Se koordinoi yhteisöllisen työn kokonaisuutta oppilaitoksessa ja osallistuu osaltaan sen toteuttamiseen. Yhteisöllinen opiskelijahuoitoryhmä kokoontuu säännöllisesti ja tekee joka vuosi toimintasuunnitelman, jossa kuvataan ryhmän käytännön toimet. Kuraattorit osallistuvat peruskoulujensa ja II asteen oppilaitosten yhteisöllisiin opiskeluhoitoryhmien kokouksiin, esiopetusryhmien kokouksiin tarvittaessa.

Yhteisöllisessä opiskeluhoitoryhmässä asioita käsitellään yleisellä ja yhteisöllisellä tasolla. Ryhmistä, luokista ja yhteisöstä keskustellaan esimerkiksi ilmapiirin, työrauhan, kiusaamisen, hyvinvoinnin, terveyden, terveystottumusten tai osallisuuden näkökulmista. Yhteisöllisen opiskeluhoiton kehittämisessä lähtökohdan muodostaa tieto opiskeluyhteisön ja ympäristön tilasta ja tarpeista sekä opiskelijoiden terveydestä ja hyvinvoinnista (esim. kouluterveyskyselyt).

5. YKSILÖKOHTAINEN OPISKELUHUOLTO

Opiskelijalla on oikeus halutessaan yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon, jonka tehtävänä on edistää hyvinvointia, terveyttä ja opiskelukykyä sekä tunnistaa näihin ja opiskelijan elämäntilanteeseen liittyviä yksilöllisiä tarpeita. Tavoitteena on myös varhaisessa vaiheessa ehkäistä ongelmia ja huolehtia tarvittavan tuen järjestämisestä. Sillä tuetaan tarvittaessa myös huoltajia ja muita opiskelijan huolenpidosta ja kasvatuksesta vastaavia aikuisia heidän kasvatustyössään.

Yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon sisältyvät yksittäiselle opiskelijalle annettavat

- 1) opiskeluhoiton psykologi- ja kuraattoripalvelut
- 2) koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut sekä
- 3) monialainen yksilökohtainen opiskeluhoito, jota toteutetaan opiskelijan ja tilanteen mukaan hänen huoltajansa tai muun läheisensä tueksi monialaisessa asiantuntijaryhmässä.

Yksilökohtaista opiskeluhoitoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijan sekä tilanteen mukaan hänen huoltajiensa ja muiden läheistensä kanssa huomioiden heidän toiveensa ja yksilölliset tarpeensa. Lähtökohdana on opiskelijaa arvostava, hänen mielipiteitään kuunteleva ja luottamusta rakentava vuorovaikutus. Opiskelijalla on yksilökohtaisessa opiskeluhoitossa ikänsä ja kehitystasonsa mukainen itsenäinen asema. Jos opiskelija ei pysty itsenäisesti arvioimaan asioiden merkitystä, toimitaan yhteistyössä hänen huoltajansa tai muun laillisen edustajansa kanssa tämän suostumukseen perustuen. Yksilökohtainen opiskeluhoito on vapaaehtoista ja kuraattoripalvelut

ovat maksuttomia. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhoillon palveluja.

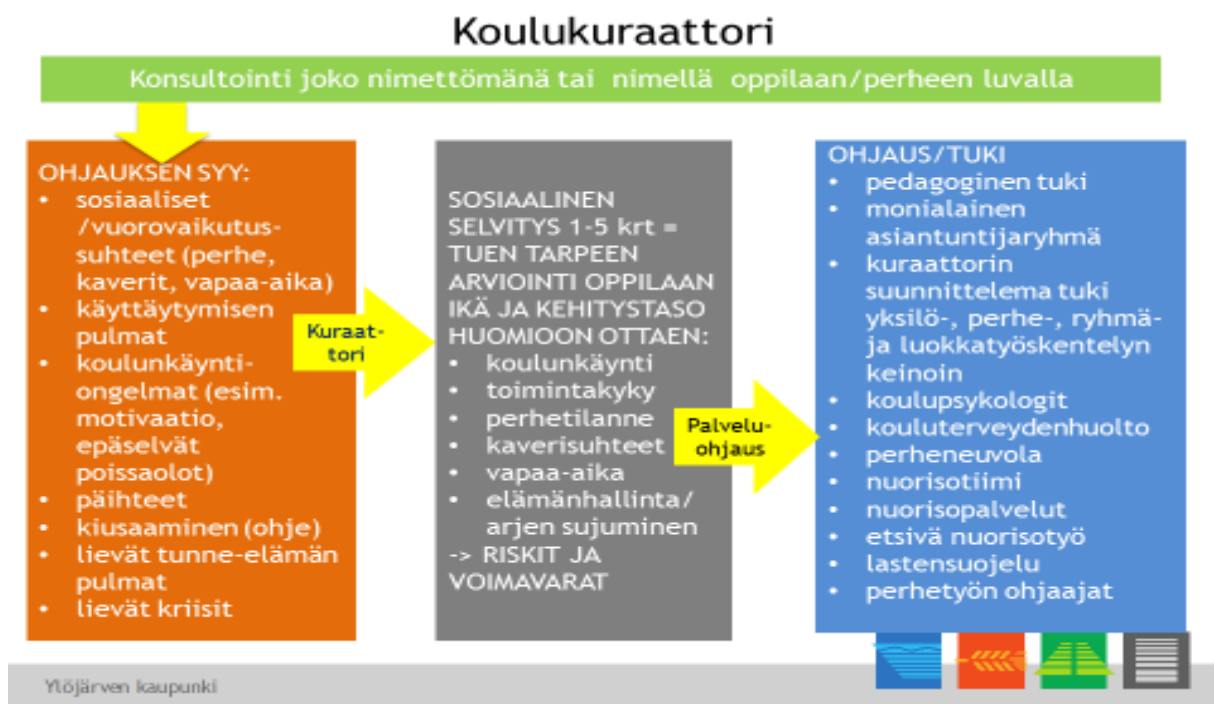
5.1. Kuraattoripalveluihin ohjautuminen

Opiskelija voi itse hakeutua kuraattori- ja psykologipalveluihin tai tulla niihin opettajan, huoltajien tai muiden tahojen aloitteesta ja ohjauksesta.

Jos oppilaitoksen tai opiskeluhoillon työntekijä arvioi, että opiskelijan opiskeluvaikeuksien tai sosiaalisten tai psyykkisten vaikeuksien ehkäisemiseksi taikka poistamiseksi tarvitaan opiskeluhoillon psykologi- tai kuraattoripalveluja, hänen on otettava viipymättä yhteyttä opiskeluhoillon psykologiin tai kuraattoriin yhdessä opiskelijan kanssa ja annettava tiedossaan olevat tuen tarpeen arvioimiseksi tarvittavat tiedot. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä opiskelijan kanssa, on hänelle annettava tieto yhteydenotosta. Myös huoltajalle on annettava tieto yhteydenotosta, ellei opiskelija sitä pätevästi kiellä ottaen huomioon hänen ikänsä ja kehitystasonsa sekä asian laatu ja opiskelijan etu. Myös oppilaitoksen ulkopuoliset tahot, jotka ammatillisessa tehtävässään ovat saaneet tietää opiskelijan tuen tarpeesta, voivat salassapitosäännösten estämättä olla yhteydessä kuraattoriin. Koulun ulkopuolelta aloite voi tulla esim. nuorisopalveluista, terveydenhuollosta tai lastensuojelusta.

Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhoillon psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun tätä on pyydetty. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä. Asian kiireellisyyden arvioi psykologi tai kuraattori yhdessä opiskelijan kanssa ja arviointi voidaan toteuttaa tarvittaessa esimerkiksi puhelimitse.

Alla kuva koulukuraattorille ohjauksen syistä, sosiaalisesta selvityksestä, palveluohjauksesta sekä tuesta.

5.2. Monialainen asiantuntijaryhmä

Tarvittaessa kootaan yksittäisen opiskelijan tai opiskelijaryhmän opiskeluhuollon tuen tarpeen selvittämiseksi ja palvelujen järjestämiseksi monialainen asiantuntijaryhmä. Ryhmä kootaan tapauskohtaisesti ja tarpeen mukaan. Ryhmän kokoaa se opetushenkilöstön tai oppilashuollon palvelujen edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Asiantuntijaryhmään voidaan nimetä asiantuntijoita jäseneksi vain opiskelijan tai ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa suostumuksella. Usein kuraattori nimetään ryhmään. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön, joka kirjaa kokouksessa opiskeluhuollon kannalta välttämättömät opiskelijaa koskevat tiedot opiskeluhoitokertomukseen. Opiskeluhoitokertomukset kirjataan ja säilytetään Wilman muistioissa, jotka ovat tietosuojattuja.

Monialaisen asiantuntijaryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa opiskelijan asiassa tarpeelliseksi katsomiltaan asiantuntijoilta ja ilmaista heille lain mukaisesti tietoja. Opettajalla ja rehtorilla on oikeus saada opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot salassapitosäännösten estämättä.

6. HENKILÖSTÖ

Lukuvuoden 2020-2021 alussa Ylöjärven kuraattoripalveluissa työskentelee viisi kuraattoria ja yksi vastaava kuraattori.

6.1. Kelpoisuusehdot

Lasten kanssa työskentelevän kuraattorin tulee esittää rikosrekisterilain 6 § ja 2 momentissa tarkoitettu rikosrekisteriote työnantajalleen.

Opiskeluhuollossa kuraattorin työ edustaa sosiaalihuollon asiantuntemusta. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 7 §:n mukaan kuraattorina voi toimia vähintään sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 8 §:n 1 mom tarkoitettuna korkeakoulututkinnon suorittanut henkilö taikka henkilö, jolla on soveltuva korkeakoulututkinto ja suoritettuna sosiaalialan aineopinnot tai vähintään kahden vuoden työkokemus kuraattorin tai sitä vastaavasta sosiaalialan tehtävästä.

Laissa edellytetään lisäksi, että jokaisen oppilaitoksen käytettävissä on oltava sellaisen vastaavan kuraattorin palveluja, jolla on sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain 3 §:n mukainen sosiaalityöntekijän kelpoisuus. Vastaava kuraattori antaa sosiaalityön erityisosaamiseen liittyvää konsultaatiota muille. Ylöjärvellä on viroissa kolme sosiaalityöntekijän kelpoisuuden omaavaa kuraattoria, joista tällä hetkellä yhdellä on vastaavan kuraattorin virkapohja. Ylöjärvellä vastaava kuraattori toimii kuraattoreitten esimiehenä.

6.2. Vaitiolovelvollisuus ja rekisterit

Kuraattorit ovat vaitiolovelvollisia. Kuraattorit kirjaavat yksilökohtaisen opiskeluhuollon asiakaskäynnit suojattuun Aura-asiakaskertomusjärjestelmään. Monialaisen asiantuntijaryhmän asiakaskertomukset kirjataan lain mukaisesti Wilma-ohjelmaan. Tietosuojaselosteet sähköisistä ohjelmista löytyvät Ylöjärven kaupungin sivuilta.

Kuraattori ei saa antaa sivullisille yksilökohtaisen opiskeluhuollon asiakirjoihin sisältyviä tai muuten tietoonsa saamia yksittäistä opiskelijaa koskevia salassa pidettäviä tietoja, jos siihen ei ole:

- 1) asianomaisen henkilön tai, ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen laillisen edustajansa kirjallista, yksilöityä suostumusta; taikka
- 2) tiedon luovuttamiseen oikeuttavaa lain säännöstä.

Sivullisella tarkoitetaan henkilöä, joka ei osallistu asianomaisen opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhuollon tarpeen selvittämiseen tai sen toteutukseen taikka niihin liittyviin tehtäviin.

Opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhuollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi.

6.3. Täydennyskoulutus

Kuraattorit kouluttautuvat Ylöjärven kaupungin ohjeistuksen mukaisesti ammattitaitoaan ylläpitääkseen ja kehittääkseen.

7. PALVELUSTA TIEDOTTAMINEN

Kuraattoripalveluista tiedotetaan vanhemmille oppilaitosten kotisivujen kautta, sähköisessä lukuvuosi- tai opinto-oppaassa, Wilman kautta sekä vanhempainilloissa. Ylöjärven kaupungin kotisivuilta (Opiskeluhuolto) löytyvät kuraattoripalvelujen yhteystiedot, koulujaot sekä toimintasuunnitelma. Jokaisen oppilaitoksen omilta kotisivuilta löytyvät myös oman kuraattorin yhteystiedot.

8. SEURANTA JA TILASTOINTI

Kuraattorit tapaavat noin kahden viikon välein kuraattoritiimissä, jossa toimintaa ja tavoitteita seurataan systemaattisesti. Ylöjärvellä toimii lain mukaisesti myös opiskeluhuollon ohjausryhmä, johon kuuluu opetuspäällikkö, rehtorien, perhekeskuksen, lastensuojelun, nuorisopalveluiden, kuraattorien, vanhempien ja oppilaiden edustajat. Ohjausryhmässä tarkastellaan opiskeluhuollon kokonaisuudessa myös kuraattoripalveluiden tilannetta ja kehitystarpeita. Kuraattoritiimissä tarkistetaan Aura-tilastot asiakaskäynneistä lukukausien päättyessä ja tarvittaessa korjataan epäkohtia tai kehitetään tilastoista nouseviin ilmiöihin uusia toimintamalleja.

Liite 1

KURAATTOREIDEN VUOSIKELLO LV 2020-2021

ELOKUU	<ul style="list-style-type: none"> Ryhmätykset Vanhempainillat Kehityskeskustelut (poikkeuksellisesti oli jo 6/2020)
SYYSKUU	<ul style="list-style-type: none"> Ryhmätykset Vanhempainillat
LOKAKUU	<ul style="list-style-type: none"> Vanhempainillat Seutukunnalliset kuraattoripäivät Ylöjärvellä 9.10.2020 Yhteisöllisen opiskeluhuollon tavoitteiden mukainen työskentely
MARRASKUU	<ul style="list-style-type: none"> Yhteisöllisen opiskeluhuollon tavoitteiden mukainen työskentely
JOULUKUU	<ul style="list-style-type: none"> Yhteisöllisen opiskeluhuollon tavoitteiden mukainen työskentelyn arviointi
TAMMIKUU	<ul style="list-style-type: none"> 6. luokkien nivellykset alkavat 1.1.-31.12.2020 ulkopaikkakuntalaisten laskutus Auran tilastojen läpikäynti ja kehittäminen, yhteistyö OHO-tiimi
HELMIKUU	<ul style="list-style-type: none"> 6. luokkien nivellykset jatkuvat Yhteisöllisen opiskeluhuollon tavoitteiden mukainen työskentely
MAALISKUU	<ul style="list-style-type: none"> 6. luokkien nivellykset jatkuvat
HUHTIKUU	<ul style="list-style-type: none"> Yhteisöllisen opiskeluhuollon tavoitteiden mukainen työskentely
TOUKOKUU	<ul style="list-style-type: none"> 6. luokkien nivellykset päätökseen tulevien 7. luokkien vanhempienillat tulevien 7.luokkien ryhmätykset Yhteisöllisen opiskeluhuollon tavoitteiden ja työskentelyn arviointia
KESÄKUU	<ul style="list-style-type: none"> kuraattorien kehittämispäivät (lukuvuoden 2020-2021 arviointi, toimintasuunnitelma 2021-2022, vuosikello, työvälineet, tilastointi, TUPA 2021 väliarviointi) seutukunnallinen kuraattoritapaaminen Auran tilastojen läpikäynti ja kehittäminen Kehityskeskustelut
HEINÄKUU	<ul style="list-style-type: none"> LOMAT